

KARTA PRACY 1

Uzdolnienia, kompetencje, zainteresowania

Jesteś uczniem/uczennicą szkoły podstawowej lub gimnazjum, za jakiś czas staniesz przed wyborem szkoły średniej i zdecydujesz, w którym kierunku chcesz się kształcić i jaki zawód wykonywać w przyszłości. Dla niektórych te wybory są łatwe i dość oczywiste, dla innych – niewyobrażalnie trudne. Ten materiał przybliży Ci nieco grupę zawodów związanych z naukami ścisłymi i nowymi technologiami.

CZAS TRWANIA: 45–60 min. pracy samodzielnej, 20 min. podsumowania na lekcji

PLAN:

1. Obalamy mity!
2. Czytamy mapę zawodów STEM¹
3. „Ja i praca?” – przyglądamy się sobie i uruchamiamy wyobraźnię
4. Dzielimy się!

1. Obalamy mity!

Wszyscy i wszystkie mamy pewne wyobrażenia o różnych zawodach. Niestety, czasami te wyobrażenia nie są zgodne z rzeczywistością, choć są dość powszechne i hamują nas w dążeniu do realizacji marzeń. Wymienione niżej stwierdzenia są dość popularne również wśród Twoich rówieśników i rówieśnic. Wszystkie z nich to mity, które mają niewiele wspólnego z rzeczywistością. Zastanów się, dlaczego i zapisz te argumenty.

1. Jest tylko jeden zawód, który mogę wykonywać w przyszłości.

.....

.....

2. Idąc do szkoły średniej, muszę już dokładnie wiedzieć, kim chcę zostać.

.....

.....

3. Najbardziej liczy się talent. Jeśli nie mam talentu, to i tak nie mogę wykonywać wymarzonego zawodu.

.....

.....

4. Muszę wybrać taki zawód, aby rodzice byli z tego zadowoleni.

.....

.....

¹STEM – akronim od słów Science, Technology, Engineering, Mathematics, czyli nauka, technologia, inżynieria i matematyka jako wspólne dziedziny nauczania.

5. To, jaki zawód będę wykonywać w przyszłości, to wyłącznie przypadek.

.....

.....

6. Wybór zawodu to nieodwracalna decyzja – można ją podjąć tylko raz.

.....

.....

7. Kobiety raczej nie powinny zajmować się programowaniem. To męski zawód.

.....

.....

8. Mężczyźni nie powinni pracować w przedszkolach i żłobkach, kobiety bardziej nadają się do tej pracy.

.....

.....

2. Czytamy mapę „zawodów ścisłych”.

Weź do ręki mapę zawodów STEM (załącznik nr 1) i przyjrzyj się jej. Zastanów się, jak została skonstruowana mapa. Co oznaczają linie łączące ze sobą różne dziedziny nauki? Czy znasz wszystkie zawody, które zostały tutaj wymienione? A może są zawody, których zabrakło przy poszczególnych dziedzinach? Jeśli tak uważasz, to dopisz je w wolnym miejscu. Czy są na tej liście zawody, o których niewiele wiesz albo o których nigdy wcześniej nie słyszałeś/eś? Spróbuj dowiedzieć się (od rodziców lub z Internetu), czym zajmują się osoby wykonujące te zawody.

A teraz wybierz trzy zawody z listy, które według Ciebie mogłabyś/mógłbyś i chciałybyś/łbyś wykonywać w przyszłości. Jeśli Twoje zainteresowania i plany zawodowe są dalekie od nauk ścisłych, to spróbuj uruchomić wyobraźnię i wybrać te z listy, które wydają Ci się najbliższe. Zapisz każdy zawód na osobnym heksie – użyj załącznika nr 2.

Zastanów się dobrze, co właściwie robi na co dzień w pracy osoba, która wykonuje każdy z tych trzech zawodów i uzupełnij tabelę:

Pytania	Zawód nr 1:	Zawód nr 2:	Zawód nr 3:

Gdzie można pracować w danym zawodzie – w firmie, instytucji, na uczelni? Czy znasz przykłady konkretnych miejsc pracy (nazwy), w których pracują takie osoby?			
Co taka osoba robi w pracy na co dzień? Jak wygląda jej dzień?			
Jaka to praca – z ludźmi, w zespole czy raczej w pojedynkę?			
Czy praca wymaga umiejętności szukania nowych rozwiązań, czy jest to raczej praca powtarzalna?			
Co wydaje Ci się najważniejsze w wykonywaniu danego zawodu?			
Co jest potrzebne do wykonywania tego zawodu (wiedza, umiejętności, wykształcenie, inne zasoby)?			
Co najbardziej podoba Ci się w tym zawodzie?			

3. „Ja i praca?” – przyglądamy się sobie i uruchamiamy wyobraźnię!

Dokończ następujące zdania dotyczące roli wykonywanej pracy w życiu człowieka. Staraj się udzielać osobistych odpowiedzi, nie przejmuj się tym, co mogą pomyśleć inni. Kieruj się tym, co jest ważne dla Ciebie. Na każde pytanie udziel trzech odpowiedzi. Zapisuj je na heksach.

- Pracuje się po to, aby realizować swoje pasje i zainteresowania. Będę pracować, aby rozwijać swoje zainteresowania, takie jak... (3 heksy na 3 odpowiedzi)
- Pracuje się, aby robić to, co się lubi i w czym jest się dobrym/dobłą. Jestem dobry/dobry w... (3 heksy na 3 odpowiedzi)
- Pracuje się dla pieniędzy. Będę pracować, aby zarobić pieniądze, ponieważ chcę... (3 heksy na 3 odpowiedzi)
- Pracuje się po to, żeby mieć kontakt z innymi ludźmi. Będę pracować, aby spotykać innych ludzi, ponieważ lubię... (3 heksy na 3 odpowiedzi)
- Pracuje się po to, aby dobrze się czuć i dobrze o sobie myśleć. W pracy chcę czuć się dobrze z następujących powodów... (3 heksy na 3 odpowiedzi)
- Pracuje się po to, żeby robić coś dla innych. Moja praca może być potrzebna innym ludziom w/do... (3 heksy na 3 odpowiedzi)
- Pracuje się po to, aby rozwiązywać współczesne problemy albo ułatwiać życie innym. Chcę pracować, bo ludzie nadal mają nierozwiązane problemy, takie jak... (3 heksy na 3 odpowiedzi)
- Pracuje się po to, żeby coś osiągnąć i czuć się z tego powodu docenioną/docenionym. Będę pracować, ponieważ chcę, żeby doceniono moje... (3 heksy na 3 odpowiedzi)

- i) Rozpoczynając pracę, wielu rzeczy jeszcze nie wiemy i tak naprawdę dopiero w pracy, praktykując i nierzadko ucząc się na błędach, stajemy się specjalistkami i specjalistami w swojej dziedzinie. Pracuje się po to, aby uczyć się nowych rzeczy. Będę pracować, ponieważ chcę się nauczyć... (3 heksy na 3 odpowiedzi)

Które z tych pytań wydają Ci się najważniejsze, a które najmniej ważne? Uszereguj je według stopnia ważności – od 1 (najważniejsze) do 9 (najmniej ważne) – zapisuj te numery przy pytaniach.

Wytnij heksy i ułóż je obok pytań, aby się nie pomieszały.

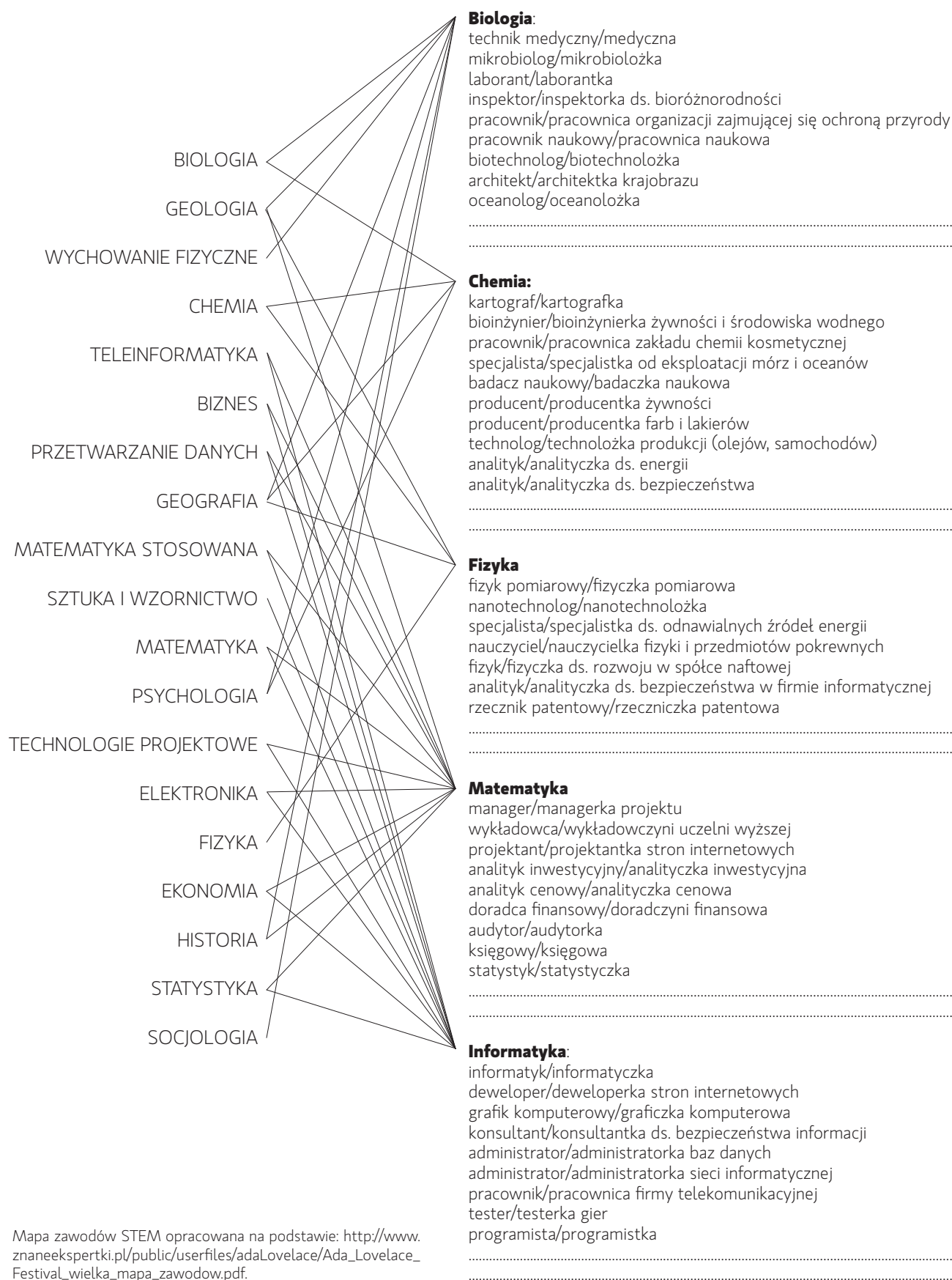
A teraz wybierz jeden heks z nazwą zawodu nr 1. Do heksa z nazwą zawodu dokładaj po kolei heksy z Twoimi odpowiedziami na pytania, które według Ciebie pasują do tego zawodu. Zaczynij od najważniejszego dla Ciebie pytania (1), potem przejdź do trochę mniej ważnego (2) i tak po kolei, aż skończysz na pytaniu, które dla Ciebie było najmniej ważne (9). Jak dokładać heksy? Po kolei, według pytań :) Zawód to początek naszego łańcucha, dokładasz do niego odpowiedź na pytanie 1, do odpowiedzi na pytanie pierwsze dokładasz odpowiedź na pytanie 2, do odpowiedzi na pytanie 2 dokładasz odpowiedź na pytanie 3 i tak aż do 9 (koniec naszego łańcucha). Nie musisz wykorzystać wszystkich heksów z odpowiedziami – wybieraj tylko te, które według Ciebie są adekwatne do wybranego zawodu.

Powtórz to zadanie z pozostałymi dwoma zawodami. Który łańcuch heksów jest najdłuższy? Który podoba Ci się najbardziej? Czy trudno było uszeregować pytania od najważniejszych do najmniej ważnych? Czy, dokładając kolejne heksy, miałeś/aś chwile zwątpienia? Jeśli tak, to dlaczego?

4. Dzielimy się!

Zarezerwujcie około 10 minut lekcji na wymienienie się swoimi doświadczeniami z uzupełniania karty pracy. Niech każda osoba w grupie podzieli się jedną rzeczą, którą wynosi dla siebie z ćwiczenia z kartą pracy (to może być coś, czego się nauczyła, coś, co było trudne lub coś, co sprawiło jej przyjemność). Zapiszcie swoje odpowiedzi na kartce/post-icie i przyklejcie w jednym miejscu na ścianie.

ZAŁĄCZNIK NR 1: mapa zawodów STEM

ZAŁĄCZNIK NR 2: plansza z heksami do wycięcia

AUTORKA:

Justyna Frydrych – trenerka antydyskryminacyjna, koordynatorka edukacyjnych projektów równościowych, działaczka na rzecz praw uchodźców i uchodźczyń, współzałożycielka Funduszu Feministycznego. Przez kilka lat koordynowała działania związane z przeciwdziałaniem mowie nienawiści w Fundacji Batorego (m.in. wydanie polskiej wersji podręcznika Rady Europy *Zakładki. Przeciwdziałanie mowie nienawiści w sieci poprzez edukację o prawach człowieka* oraz uruchomienie strony mowanienawisci.info, uchodzcy.info). Pracuje z młodzieżą i dorosłymi.

KONSULTACJE:

Elżbieta Krawczyk, Michał Szczepanik, Hanna Zielińska

REDAKCJA I KOREKTA:

Ewa Furgał

SKŁAD: RZECZYOBRAZKOWE

Niniejszy materiał został przygotowany w ramach programu „Wzór na ścisłe”, który jest realizowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej i dofinansowany ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego oraz współfinansowany ze środków Unii Europejskiej.

STRONA INTERNETOWA PROGRAMU:

<https://globalna.ceo.org.pl/programy/wzor-na-scisla/aktualnosci>

WYDAWCA:

Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej
ul. Noakowskiego 10, 00-666 Warszawa
tel. 22 825 05 50
www.ceo.org.pl
Warszawa 2018

Publikacja na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-

Na tych samych warunkach 3.0 Polska (CC BY-NC-SA 3.0 PL) z wyłączeniem materiałów opatrzonych informacją o prawach autorskich.

(więcej) o wolnych licencjach: <http://creativecommons.pl/>)

